

9.8.2010

OM 6/41/2009

LAUSUNTO OIKEUSMINISTERIÖLLE
IHMISOIKEUSINSTITUUTTIOTYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ
KANSALLISEN IHMISOIKEUSINSTITUUTION PERUSTAMISESTA

Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta, Nuora, kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kansallisen ihmisoikeusinstituution perustamista koskevasta mietinnöstä. **Nuora pitää tärkeänä, että Suomeen ollaan perustamassa sellaista kansallista ihmisoikeusinstituutiota, joka kattaa laajasti ihmisoikeuksien edistämisen ja turvaamisen.**

Nuora haluaa valmistelussa **kiinnittää huomiota seuraaviin nuorten kannalta keskeisiin kysymyksiin:**

Perus- ja ihmisoikeusalan erityisvaltuutettujen osalta päällekkäisyyttä näyttää olevan lapsiasiavaltuutetun ja esitetyn ihmisoikeuskeskuksen tehtävissä. Toki tämä koskee osin myös muita valtuutettuja. **Lapsiasiavaltuutetulla on merkittävä rooli neuvonnassa ja viestinnässä alle 18-vuotiaiden nuorille.** Tätä työtä lapsiasiavaltuutettu on tehnyt hyvässä yhteistyössä Nuoran sekä monien nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöjen kanssa.

On tärkeää, että uudistuksen toteuttamisessa kiinnitetään riittävää huomiota siihen, että tuleva ihmisoikeuskeskus toimii lapsiasiavaltuutetun ja Nuoran kanssa yhteistyössä. Sinänsä monelta taholta tapahtuva viestintä voi olla rikastuttavaa, kunhan pidetään huoli siitä, että viesti on samansuuntainen eikä muodostu kilpailevaksi toiminnaksi. **Työnjakoon ja yhteistyötapoihin ei Nuoran käsityksen mukaan ole riittävästi paneuduttu mietinnössä,** vaan se jäi vain ohuesti muutaman maininnan tasolle. Tärkeää olisi perustaa mainittu yhteistyöelin, jotta työnjaon ja yhteistyömallien synnyttäminen on mahdollista.

Nuora toivoo, että perustettavaksi esitetty ihmisoikeuskeskus huolehtisi tietosuoja-, vähemmistö- ja tasa-arvovaltuutettujen osalta nuoria huomioon ottavasta toiminnasta. Kyseisten oikeuksien edistäminen edellyttää selkeästi kohdennettuja toimia nuorille, erityisesti alaikäisille. Tällä hetkellä kohdennettua toimintaa ei sanottavasti ole muilla kuin lapsiasiavaltuutetulla.

On tärkeää, että lapset ja nuoret tuntevat omat oikeutensa mahdollisimman hyvin. Heillä tulee olla myös tietoa siitä, mihin voivat ottaa yhteyttä ongelmatilanteissa. Perheiden tilanne ei ole aina niin suotuisa, että voitaisiin olettaa vanhempien hoitavan alaikäisten perheenjäsenten asioita. Siksi nuorille on tuotava tietoa sekä heidän oikeuksistaan että siitä, miten toimia, mikäli kokevat oikeuksiensa tulevan loukatuiksi.

Edellä kuvatuin huomioin Nuora näkee esitetyn Ihmisoikeusinstituution perustamisen tärkeänä uudistuksena. Nuora haluaa olla sen kanssa yhteistyössä nuoria koskevien ihmisoikeusasioiden edistämisessä.

Lisätietoja: Pääsihteeri Liisa Sahi, 0400 681 680